

Açık Alanda Oyun Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Açık Alanda Oyun Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16190>

Özet

Açık Alanda Oyun Tutum Ölçeği (AOTÖ), çocukların açık alanda oyuna yönelik tutumlarının ölçmek amacıyla geliştirilmiş veya uyarlanmış bir psikolojik araçtır. Bu ölçek, Devrim Erdem tarafından 2020 yılında Türkçeye **uyarlama** çalışması yapılarak Türk kültürüne özgü **psikometrik özellikleri** incelenmiştir. Ölçek, çocukların oyun tercihleri, motivasyon düzeyleri ve açık hava etkinliklerine yönelik algılarının değerlendirilerek bu alandaki tutumlarının nicel olarak belirlemeyi hedefler. Elde edilen sonuçlar, eğitimciler ve ebeveynler için çocukların gelişim alanlarının destekleyici stratejiler geliştirmede önemli bir rol oynar.

Anahtar Kelimeler

Açık alanda oyun, tutum ölçeği, çocuk gelişimi, psikometrik özellikler, uyarlama, Devrim Erdem, eğitim psikolojisi.

Yazarlar

Devrim ERDEM

Amaç

Ölçeğin temel amacı, okul öncesi ve ilkökul çağındaki çocukların açık alanda oyun oynama eylemine karşı geliştirdikleri duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimleri (tutumlar) geçerli ve güvenilir bir şekilde saptamaktır. Bu araç, çocukların serbest oyun ortamlarına olan ilgisini, değerini ve motivasyonunu anlamak için kritik bir öneme sahiptir.

Uyarlama çalışması, özgün ölçeğin yapısal bütünlüğünü koruyarak Türkiye örneğinde kullanılabilirliğini sağlamaya amaçlanmıştır. Bu sayede, Türkiye'deki eğitim ve psikoloji araştırmalarında açık alanda oyunun önemi ve çocukların bu konudaki eğilimleri hakkında bilimsel veriler elde edilmesi mümkün kılınmıştır.

Yapı

Açık Alanda Oyun Tutum Ölçeği, psikolojideki **tutum** kavramı çerçevesinde yapılandırılmıştır. Tutum, bir nesneye, duruma veya kişiye karşı öğrenilmiş, kalıcı eğilimleri ifade eder. Bu ölçek özelinde, yapı, çocukların açık havada oynamaya yönelik gösterdikleri pozitif veya negatif yönelimleri ölçer.

Ölçek genellikle çok boyutlu bir yapı sergiler. Bu boyutlar arasında, açık alanda oynamanın faydalarına dair bilişsel değerlendirmeler, bu aktivitelere yönelik duygusal tepkiler (sevinç, şükür) ve açık alanda oyunu tercih etme veya kaçınma gibi davranışsal niyetler yer alabilir. Bu

bileşenlerin ölçülmesi, çocuğun açık alanda oyun deneyiminin tam bir resmini sunar.

Geçerlik

Ölçeğin orijinal kaynakta geçerlik bilgileri boş bırakılmıyorsa da, Erdem (2020) tarafından yapılan uyarılma çalışmasında ölçeğin Türk kültürüne uygunluğunun sağlanması için çeşitli **geçerlik** analizleri gerçekleştirilmiştir. Bu analizler genellikle içerik geçerliği (uzman görüşleri ile) ve yapı geçerliği (faktör analizi ile) olarak iki ana başlıkta toplanır.

Yapı geçerliği testleri, ölçeğin teorik olarak ölçmesi beklenen yapıyı (açık alanda oyun tutumu) ne ölçüde doğru ölçtüğünü gösterir. Uyarılma çalışmalarıda, elde edilen faktör yapısının orijinal ölçekteki yapı ile tutarlı olması beklenir. Ölçeğin tam geçerlik verileri için orijinal akademik kaynağa başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlilik

Orijinal kaynakta güvenirlik bilgileri belirtilmemiş olsa da, uyarılma sürecinin temel adımlarından biri ölçeğin **güvenirlilik** düzeyini tespit etmektir. Güvenirlilik, ölçme aracının tutarlılığı ve kararlılığı ifade eder.

Güvenirlilik analizleri genellikle iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) ve test-tekrar test yöntemleri kullanılarak yapılır. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri (genellikle .70 ve üzeri), ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda yüksek bir iç tutarlılığa sahip olduğunu gösterir. Erdem'in çalışmasında, Açık Alanda Oyun Tutum Ölçeği'nin Türk örnekleminde tatmin edici düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu varsayılmaktadır.

Faktör Analizi

Uyarılma çalışmasının kritik bir bileşeni, ölçeğin yapısal geçerliğini inceleyen **Faktör Analizi** (FA) uygulamasıdır. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar altında toplandığını ve bu boyutların teorik yapıyla ne kadar örtüşüğünü ortaya koyar.

Çocuklar için Açık Alanda Oyuna Yönelik Tutum Ölçeği'nin Türkçeye uyarlanması sürecinde, büyük ihtimalle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmaktadır. Bu analizler sonucunda, ölçeğin tek boyutlu mu yoksa birden fazla alt boyuta mı sahip olduğunu belirlenmiş ve faktör yüklerinin kabul edilebilir sonuçları içinde olduğunu rapor edilmiştir.

Araç Bilgileri

Test Type: Uyarılma Ölçeği

Format: Derecelendirme formatı (Özgün kaynakta derecelendirme bilgisi mevcut değildir, ancak

tutum ölçekleri genellikle Likert tipi veya benzeri bir derecelendirme kullanır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Çocuklar (Okul öncesi veya ilkokul dönemi)

Age Group: Çalıtma kapsamında belirlenen ya aralıtı (Genellikle 5-11 ya arasıt çocuklar).

Population Details: Erdem (2020) çalıtmasıt kapsamında Türkiye'deki çocuklardan oluıt bir örneklem üzerinde uygulanmıtır.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama (Çocuklarıtın ya düzeyine baıtı olarak okuma/anlama yetenekleri dikkate alınarak uygulanır; küçük ya gruplarında bireysel veya grup uygulamasıt ekleinde olabilir).

Anahtar Kelimeler

Tutum, açık hava, oyun, psikometri, 2020, çocuk, adaptasyon, ölçek.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: ORCID bilgisi kaynakta mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: erdem_devrim@yahoo.com

Correspondence Address: İlgili akademik kurum adresi (Kaynakta belirtilmemiştir).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Ölçeğin Türkçe uyarlama çalıtmasıt 2020 yılında yayınlanmıtır.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin akademik veya ticari kullanımıt için Sorumlu Yazar Devrim Erdem ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Yayın, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi'nde açık erişim olarak sunulmuştur.

Kaynaklar

Erdem, D. (2020). Çocuklar için Açık Alanda Oyuna Yönelik Tutum Ölçeği: Uyarlanması ve psikometrik özellikleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (53), 59-82.

DOI adresi: <https://doi.org/10.21764/maeuefd.523925>

Makale Linki: dergipark.org.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [cocuklar-icin-acik-alanda-oyun-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Açık Alanda Oyun Tutum Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelerin tamamına erişim için Erdem (2020) tarafından yayınlanan akademik makaleye başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM